

عنوان مقاله:

بهبود کیفیت فضای شهری با افزودن به غنای محرک های حسی محیط (نمونه موردی: گذر هوسم، رودسر)

محل انتشار:

دوفصلنامه فرهنگ معماری و شهرسازی اسلامی، دوره 8، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

علی محمد رنجبر کرمانی - گروه معماری، دانشکده فنی و مهندسی دانشگاه قم، قم، ایران

سیده مهدیه میرمیران - گروه معماری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

فرایند ادراک فضای شهری امروز، بیشتر برگرفته از داده های حس بینایی است؛ چراکه دیگر محرک های حسی محیط در ذهن و روان کاربر فضا انگیزشی پدید نمیآورند. پیشفرض این پژوهش این است که اگر محرکهایی، در محیط بهکار گرفته شده باشند که بتوانند تجربه ای چندحسی پدید آورند، بر کیفیت و غنای فضای شهری افزوده می شود. هدف این پژوهش، بررسی راهکارهای بهبود کیفیت فضای شهری با افزودن به غنای حسی محیط و برانگیخته شدن همه حواس، برای همه گروه های گونه گون اجتماعی، سنی و جنسی و کم توان از نظر ادراک و حواس است. راهبرد این پژوهش، کیفی است؛ و روی نمونه های از محیط شهری کار شده که در شهر رودسر است و گذر هوسم نام دارد. مسیر پژوهش بدینگونه است که پس از بازشناسی گونه های محرک های حسی محیط بر پایه نگرش پدیدارشناسی و راهکارهای افزایش غنای گذرهای محلی در نمونه، معیارهای ارزیابی کیفیت محیط در سه سطح برای آن استخراج می شود. سپس بر پایه معیارهای سطح سوم، پرسشنامه لیکرت تنظیم میگردد؛ و با مشاهده میدانی، مطالعات حسگردهی، مصاحبه و پرسشنامه، کیفیت این محرک ها در گذر هوسم، برداشت، ارزیابی و تحلیل میشود. یافته ها نشان میدهند که کیفیات فضایی گذر هوسم با داشتن محرک های حسی غنی، خشنودی و رضایت بالایی فراهم میکنند؛ و کیفیت هایی چون آرامش و سکوت، ایمنی، احساس و ادراک چندگانه، برانگیختن تخیل و خاطره، تجربه فضا و تصویر ذهنی وحدت بخش در فضا را بیشتر می کنند. از نظر میزان تاثیرگذاری، محرک های چشایی بیش از دیگر محرک های حسی و سپس محرک های بجاوایی، شنوایی، بویایی، عضلات و بینایی موثرتر هستند. نتایج نشان میدهند که راهکارهایی چون پیونددهی مناسب کوچه و بن بست به گذرگاه اصلی، نورپردازی کوچه های پنهان فضا در شب، کاستن از سر و صدای خودروهای عبوری، کف سازی مناسب گذرگاه برای حرکت پیاده و نابینا و ایجاد کاربری ها و فعالیت در زمان مختلف در این گذر، توصیه هایی سودمند هستند.

کلمات کلیدی:

Sensory stimuli, urban space quality, Hosam axis, Rudsar urban space, کیفیت فضای شهری.

گذر هوسم، فضای شهری رودسر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1933225>

